

Forchold. Pengene i Statskassen er Funktionærens Ejendom; finder han sin Regning ved at gaa ud af Tjenesten trods fuld Arbejdsevne, kan dette ikke hindres; han kan hæve sine Penge og gaa over i anden Virksomhed. Det værste er endda, at selve den opsamlede Kapital kan friste vedkommende til dette Skridt for at komme over øjeblikkelige Vanskeligheder; saa har Anstalten mistet en dygtig Arbejder, og den frattraadte fortryder, men for sent, at han opgav sin Stilling. Anstalten har sørgelige Erfaringer paa dette Omraade. Anstalten kan imidlertid ogsaa ved det nuværende System let komme til at beholde en Person længere i Tjeneste, end heldigt er. Dersom hans Forsørgelse med det for ham henlagte øjensynlig vil være utilstrækkelig, medens noget længere Tjeneste i høj Grad vil forbedre hans Udgifter, vil der kræves særdeles fremtrædende Brist paa Arbejdsevne hos Funktionæren og stor Fasthed hos Bestyrelsen, for at den skal gøre Brug af sin Ret og remplacere den udslidte Funktionær med en større Kraft.

Tilskedeberørelsen af det henlagte som en bestemt, Funktionæren tilhørende Kapital gør Forholdet endnu vanskeligere. Maalet er jo udelukkende at sikre den afskedigede Udkomme, i første Række for sig selv, i anden for Hustruen; alt andet burde være udelukkende. Kapitalen burde altsaa rettelig med Renter og Hovedstol medgaa til dette Djemed, hvorfor dens Tilstrækkelighed burde maales ud fra den Hovedbetragtning, at den anvendes til at købe Livrente for Mand og Hustru. I Praksis vil det imidlertid ofte være meget uheldigt at stille vedkommende Balget mellem en utilstrækkelig Forsørgelse eller en Tilsidefættelse af Hensyn til Børnene ved Køb af Livrente.

Ser man hen til Hovedmanglen ved Ordningen, Usikkerheden for den enkelte, er det ikke vanskeligt at se, hvorledes en Forbedring er mulig.

Man maa da gaa ud fra en efter visse Regler bestemt Pension som fast Udgangspunkt. Dette er baade det, som den enkelte er bedst tjent med, og det, som Anstalten bør tilstræbe. Anstalten skal da ikke hvert Aar give hver enkelt et Beløb, som bliver hans Ejendom, og hvormed han i sin Tid maa klare sig, som han bedst kan; men i Stedet derfor skal Anstalten selv lægge til Side saa meget, at det efter en forud anstillet Beregning for Personalet i sin Helhed kan antages at dække de Udgifter, som Pensioneringen vil medføre. Dette bliver i Virkeligheden, at Pensioneringen udføres gennem Oprættelsen af en Pensionskasse, for hvilken Anstalten staar som Bestyrer og Garant.

Paa denne Maade ville de uheldige Følger af den forskellige Pensionsalder for de enkelte falde bort; thi det kan anses som noget ret ligegyldigt, om Anstalten for en Funktionær, der maa afskediges i en tidlig Alder, har lagt for lidt til Side, naar det dækkes af det mere, der vil være lagt til Side for en Funktionær, der viser sig at kunne holde længere ud.

Den tidligere Ordning's gode Sider bibeholdes saaledes i det væsentlige; Pensionen falder allerede Nutiden til Byrde og udstydes ikke, indtil selve Udbetalingen skal ske, og i en saadan Pensionskasse kunne i Continuation af, hvad der nu snart i 30 Aar har fundet Sted i Anstalten, Assistenten og højere stillede Funktionærer behandles paa ensartet Maade. Derved at de fornødne Henlæggelser til Pensioneringen hvert Aar tages til Udgift, vil Overstuddet blive saa meget mindre og som Følge deraf Lantidømen ogsaa; men dette er kun billigt og noget, som Personalet ikke bør beklage sig over.

En mindre Ulempe hæfter imidlertid ved denne i øvrigt baade for Anstalten og for den enkelte forbedrede Fortsættelse af den gamle Ordning. Som neden for vil blive paavist, kan man ikke have nogen absolut Sikkerhed for, at de nu foreslaaede Henlæggelser ville være absolut nøjagtige. Smød Følgerne af denne Ulempe søger man da at værges sig ved at indføre en 5-aarig Revision og eventuel Forandring af Henlæggelsens Størrelse.

I Overensstemmelse med, hvad oven for er udviklet, har man anset det for rettest at fremsætte Forslag om at sikre Personalet en bestemt, efter nærmere angivne Regler fastsat Pensionsret.

Naar man derefter vil gaa over til en nærmere Overvejelse af selve Lønningsvilkårene, opstaar det Spørgsmaal, om man helt skal forlade det nuværende Lantidømesystem, eller om man bør bibeholde det i en modificeret og mere passende Skikkelse. Det kan nu ikke nægtes, at man i sin Tid har set rigtigt, naar man har ment, at en Ordning, der gør Personalet økonomisk interesseret i Anstaltens Trivsel, vil have en gunstig Indflydelse paa den hele Forretningsførelse. Det maa derfor anses for det heldigste at bibeholde Lantidømesystemet, saafremt der indføres saadanne Forandringer, at de Mangler, der klæbe ved den nuværende Ordning, bortfalde. Dette har man ment at kunne opnaa, naar man ordner Lønningsforholdene saaledes, at der foruden den oven for omtalte Pensionsret tilskrives Personalet bestemte Alderstillæg, og samtidig nedfætter Lantidømen saa betydelig, at den for Fremtiden virkelig